

پایش بازار انرژی

پویایی های بازار:

۱- وضعیت بازار در هفته قبل مانند هفته های قبل بود. بازار منتظر دو تحول عمده است. ابتدا آیا مجموعه اوپک پلاس مجدداً قطع یک میلیون و هشتصد هزار بشکه ای ۲۰۱۹ را تمدید می کند یا نه. دوم این که نهایتاً بر سر مذاکرات تجاری چین و آمریکا چه خواهد آمد. آمارها نشان می دهد که قیمت شاخص نفت خام برنت در سه ماهه سوم سال میلادی جاری ۸,۷ درصد کاهش یافت که بدترین کاهش از سه ماهه چهارم ۲۰۱۸ بود، نفت خام آمریکا هم ۷,۵٪ در بحبوحه نگرانی در مورد جنگ تجاری بین آمریکا و چین پایین آمد. این جنگ رشد اقتصاد جهان را تا پایین ترین حد در یک دهه گذشته کند کرده است.

۲- آرامکو، غول دولتی صنعت نفت عربستان اعلام کرد که سود خالص این شرکت در ۹ ماه ابتدایی امسال به ۶۸ میلیارد دلار رسیده است. آرامکو همچنین اعلام کرد که کل درآمد این شرکت در این دوره به ۲۴۴ میلیارد دلار رسیده است. آرامکو در اطلاعیه مربوط به عرضه اولیه سهام خود در بورس عربستان هم اعلام کرد که عربستانی هایی که در این عرضه اولیه، سهام آرامکو را خریداری کنند، واجد شرایط دریافت سهامی که به عنوان سود شرکت اعطا خواهد شد، می باشند. عربستان سعودی قصد دارد عرضه سهام آرامکو در بورس را در هفدهم نوامبر آغاز کند. قیمت نهایی سهام در ۵ دسامبر، یک روز پس از بسته شدن تعهدات پرداخت مشخص می شود. این شرکت اعلام کرده است تصمیم گرفته است تا ۰,۵ درصد سهام خود را به سرمایه گذاران انفرادی بفروشد در حالی که بعداً در مورد درصد عرضه به سرمایه گذاران بزرگتر تصمیم می گیرد.

۳- عبدالعزیز بن سلمان وزیر نفت عربستان گفت کشورش آماده است به همراه سایر تولیدکنندگان نفت جهان تولید نفت را از مقدار توافق شده هم پایین تر بیاورد. تیمپیره سیلوا، وزیر نفت نیجریه گفت: «عبدالعزیز به من اطمینان داد که آنها برای کاهش بیشتر تولید نفت آماده هستند». وی گفت با وزیر نفت عربستان در مورد سطح جدید تولید در روز دوشنبه گفتگو کرده است. نیجریه در حال حاضر با تولید ۱,۷۷۴ میلیون بشکه در روز کاملاً از قرارداد کاهش تولید اوپک پیروی می کند. سیلوا گفت او همچنین با گابون، سودان جنوبی و آنگولا در مورد تعهد به این قرارداد گفتگو کرده است.

۴- اطلاعات دولتی نشان می دهد تولید نفت آمریکا حدود ۶۰۰ هزار بشکه در روز در ماه اوت افزایش یافته و به رکورد ۱۲,۴ میلیون بشکه در روز رسیده است. ۳۰ درصد افزایش تولید در خلیج مکزیک

از تولید نفت این کشور حمایت کرده است. افزایش تولید نفت آمریکا به بالاتر از ۱۲ میلیون بشکه در روز در سال جاری میلادی این کشور را تبدیل به بزرگترین تولیدکننده نفت دنیا کرده است. پیشرفت‌های فنی باعث افزایش تولید در ساختارهای شیل در تگزاس، داکوتای شمالی و نیومکزیکو شده است. هر سه این ایالت‌ها شاهد افزایش تولید در ماه اوت بودند. گزارش ماهانه اداره اطلاعات انرژی آمریکا از حفاری در این کشور نشان می‌دهد تولید نفت در خلیج مکزیک ۴۶۹ هزار بشکه در روز در ماه اوت بالا رفته و به بیش از ۲ میلیون بشکه در روز رسیده است. طوفان بری در ماه جولای تولید در این خلیج را مختل کرد و باعث افزایش ماهانه تولید این منطقه شد. تولید نفت خلیج مکزیک ۱۰۰ هزار بشکه در روز نسبت به ابتدای سال جاری افزایش یافته است.

۵- در حالی که قیمت پایین نفت و گاز طبیعی و اقدامات انجام شده برای کاهش هزینه‌ها بر فعالیت‌های سه ماهه سوم سال میلادی جاری تأثیر گذاشته است، سرمایه‌گذاران منتظر نتایج ضعیف‌تری از بازیگران شیل آمریکا در روزهای آینده هستند. شرکت‌های بزرگ کونوکو فیلیپس و کونچو ریسورسز، بازیگران اصلی شیل، در این هفته گزارش درآمدهای خود را اعلام می‌کنند. این گروه در سال جاری به خاطر قیمت ضعیف و تقاضای سرمایه‌گذاران برای افزایش سوددهی ضربه خورده است. تولیدکنندگان نفت و گاز در بحبوحه نگرانی در مورد دورنمای قیمت‌ها حفاری را پایین آورده و برخی مشاغل را کاهش داده‌اند.

۶- قیمت نفت آمریکا ۱۷ درصد و قیمت گاز طبیعی این کشور حدود ۳۱ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافته که افزایش تولید آن را زیر سوال برده است. هزینه کاهش مشاغل و بدهی بازنشستگی هم بر سوددهی برخی شرکت‌ها تأثیر گذاشته است. سرمایه‌گذاران منتظر ارتقاء بهره‌وری شیل هستند. سهام شرکت کونچو ریسورسز در سه ماه گذشته ۲۲ درصد در یک روز پس از پایین آوردن دورنمای تولید آن کاهش یافت. انتظار می‌رود این شرکت درآمد خود را در سه ماهه سوم سال میلادی جاری ۶۹ سنت برای هر سهم اعلام کند که نسبت به ۱,۴۲ دلار سال گذشته کاهش یافته است. شرکت کونوکو هم درآمد خود را ۷۵ سنت در هر سهم اعلام می‌کند که کمتر از ۱,۳۶ دلار سال گذشته است. شرکت‌های نفت آمریکا در سال جاری بازارها را با نفت خود پر کردند و باعث کاهش قیمت نفت تا ۵۰ دلار در هر بشکه شدند. آمار دولتی آمریکا نشان می‌دهد میانگین تولید نفت آمریکا در ماه جولای ۱۱,۸ میلیون بشکه در روز بود که ۹۱۵ هزار بشکه در روز نسبت به همین زمان در سال گذشته افزایش داشت. تولید نفت آمریکا رشد خواهد کرد ولی سرعت این رشد نسبت به سه سال گذشته کاهش می‌یابد. پیش‌بینی می‌شود قیمت نفت آمریکا حدود ۵۰ دلار در هر بشکه باشد. اداره اطلاعات انرژی آمریکا پیش‌بینی می‌کند تولید نفت آمریکا ۹۰۰ هزار بشکه

در روز در سال آینده افزایش یابد و به ۱۳,۲ میلیون بشکه در روز برسد که نسبت به افزایش ۱,۳ میلیون بشکه در روز سال جاری کمتر است.

۷- آمارهای گمرکی چین نشان می دهد که عربستان در ماه سپتامبر همچنان بزرگترین تامین کننده نفت چین بوده و خرید نفت شرکت های چینی از ایران به حدود ۵۳۹ هزار تن رسیده است. حمله پهپادهای یمنی به تاسیسات نفتی عربستان در ۱۴ سپتامبر که موجب تعطیلی نیمی از تولید نفت این کشور شد، احتمالاً تاثیر خود را در آمارهای ماه اکتبر نشان خواهد داد. بر اساس آمارهای اداره کل گمرک چین، میزان صادرات نفت عربستان به چین در ماه سپتامبر به ۷,۱۷ میلیون تن معادل حدود ۱,۷۴ میلیون بشکه در روز رسیده که نسبت به ۷,۷۹ میلیون تن ماه اوت کاهش نشان می دهد. در همین حال میزان صادرات ایران به چین نیز در ماه سپتامبر به دلیل ادامه تحریم های دولت آمریکا و تنش ها در خاورمیانه کاهش داشته است. بر این اساس، میزان خرید نفت چین از ایران در ماه گذشته میلادی به ۵۳۸ هزار و ۸۷۸ تن رسید، در حالی که این رقم در ماه اوت ۷۸۷ هزار و ۶۵۷ تن بوده است. بر اساس تحلیل جدیدی که توسط موسسه رفینیتیو اوپل ریسرچ انجام داده است: «همه محموله های نفتی که چین پس از تشدید تحریم های آمریکا از ایران خریده، در مخازن متعلق به ذخایر ملی چین در تیانجین، جینزو، هوئیژو و شوشان ذخیره شده است.» اما لیف تحلیلگر ارشد مسائل نفتی در این موسسه افزود، تانکرهایی که نفت ایران را از ماه می به این طرف تحویل چین داده اند، متعلق به شرکت ملی نفتکش ایران بوده اند. بر اساس آمار گمرک چین ایران در ماه گذشته میلادی با قرار گرفتن بالاتر از آمریکا هشتمین تامین کننده بزرگ نفت چین بوده است.

۸- انتظار می رود رشد تقاضای گاز طبیعی چین در زمستان سال جاری نسبت به سال قبل نصف شود. مقامات نفتی چین اعلام کردند به خاطر اقتصاد ضعیف تر و افزایش رقابت برای زغال سنگ ارزان تر، روند برنامه های گازی سازی را کند کرده است. پیش بینی می شود تقاضای گاز در این زمستان ۱۴۵ تا ۱۵۰ میلیارد متر مکعب باشد که ۵ تا ۸ درصد بیشتر از سال گذشته است. منگ یادونگ، مدیر بخش بازاریابی شرکت گاز سینوپک در یک سمینار صنعتی در پکن گفت رشد مصرف گاز در سال جاری نسبت به ۱۴,۶ درصد فصل سرد گذشته کمتر خواهد بود. پکن از ۲۰۱۷ برای مبارزه با آلودگی هوا و کاهش آلاینده های کربن، یک کمپین گازسوز کردن به راه انداخته تا گاز را جایگزین زغال سنگ کند. این برنامه تغییر زغال سنگ به گاز در زمستان سال جاری ۸ تا ۹ میلیارد متر مکعب به تقاضای گاز طبیعی اضافه خواهد کرد. انتظار می رود استفاده از گاز به جای زغال سنگ، ۱۷ میلیارد متر مکعب به مصرف گاز در کل سال جاری اضافه کند که ۱۲ میلیارد متر مکعب آن

مربوط به مصرف کنندگان صنعتی و پنج میلیارد متر مکعب در بخش مسکونی خواهد بود. پتروچاینا، بزرگترین تولید کننده و عرضه کننده گاز طبیعی چین انتظار دارد تقاضای گاز مشتریان در زمستان پیش رو به ۹۴,۵ میلیارد متر مکعب برسد که ۷ درصد بیشتر از زمستان گذشته است ولی سرعت رشد آن نسبت به ۸,۸ درصد سال گذشته پایین تر آمده است. اطلاعات تجاری که در روز جمعه (۸ اکتبر) منتشر شد نشان می‌دهد واردات گاز طبیعی چین شامل عرضه از طریق خط لوله و گاز طبیعی مایع از طریق نفت کش‌ها، برای اولین بار طی سه سال گذشته کاهش یافته است.

۹- از آن جایی که اقتصاد دومین اقتصاد بزرگ جهان با کندترین سرعت طی ۳۰ سال گذشته رشد می‌کند، آژانس‌های دولتی چین در ماه‌های اخیر تاکید کرده‌اند که کنار گذاشتن زغال سنگ و استفاده از برق و گاز طبیعی بستگی به در دسترس بودن آن‌ها و مسائل اقتصادی دارد. پکن همچنین فناوری آلایندگی حداقل خود را با عنوان «زغال سنگ پاک» بسیار توسعه داده است و تقریباً در ۸۰ درصد ژنراتورهای برق گرمایشی خود از آن استفاده می‌کند.

۱۰- روسیه تا کنون حدود ۱,۵ میلیارد بشکه معادل‌های نفتی اکتشاف کرده است که از حفاری‌های دینکوف و یارمیسکویی در شبه جزیره یامال در دریای کارا به دست آمده‌اند. این اکتشاف‌ها شامل ۱۷ تریلیون فوت مکعب گاز طبیعی هم می‌شوند. اکتشاف گاز مربوط به شرکت گزپروم می‌شود ولی از نظر نفت قطب شمال، شرکت نفت دولتی رسنفت دست برتر را دارد. رسنفت برای عملی کردن پروژه قطب شمال نیاز به ۴۰ میلیارد دلار معافیت مالیاتی از طرف دولت دارد. این شرکت قراردادی با سرمایه‌گذاران هندی برای سرمایه‌گذاری در ۱۵ تا ۲۰ درصد سهام این پروژه بسته است. مشکل سرمایه‌گذاری در این پروژه با ذخایر ۱۵ میلیارد دلاری این است که شرایط جوی باعث فرو رفتن تاسیسات نفت و گاز در زمین می‌شود و هزینه پروژه را بالاتر می‌برد. بنابراین ممکن است روسیه در سال جاری اکتشاف‌های بیشتری انجام دهد ولی استخراج از آنها مسئله دیگری است.

۱۱- وزیر خزانه‌داری آمریکا که برای دیدار با مقامات هندی به دهلی نو سفر کرده است، گفت: پس از تحریم‌های واشنگتن علیه ایران، آمریکا تلاش می‌کند با متحدانش برای اطمینان از وجود نفت کافی در بازار همکاری کند. استیون منوچین در سفر منطقه‌ای که با هدف پیگیری اقدامات خصمانه علیه ایران انجام گرفته است، به هند سفر کرد که یکی از بزرگترین خریداران نفت خام ایران بوده است. وی گفت: ما نسبت به این حقیقت که هند نیازهای انرژی فراوانی دارد حساس

هستیم و بنابراین با هند در زمینه گاز طبیعی مایع (LNG) مذاکره می‌کنیم و مذاکرات سازنده‌ای داشته‌ایم. شرکتهای آمریکایی پس از این که صادرات LNG به چین به دلیل تشدید جنگ تجاری آمریکا به مانع خورد، هند را خریدار بزرگ و مهمی برای LNG می‌بینند. هند که سابق بر این بزرگترین مشتری نفت ایران پس از چین بود در ماه مه تحت فشارهای واشنگتن ناچار شد واردات نفت ایران را متوقف کند. واشنگتن با هدف تشدید فشار حداکثری علیه تهران، در ماه مه حاضر نشد معافیتها برای ادامه واردات نفت ایران را برای هشت خریدار بزرگ کشور تمدید کند. هند که سومین مصرف کننده بزرگ نفت جهان است، ناچار شده است برای جبران این خلا نفت بیشتری از آمریکا وارد کند.

۱۲- رییس جمهور برزیل اعلام کرد مایل است کشورش به اوپک ملحق شود که چنین اقدامی تولیدکننده بزرگ جدیدی را به این گروه اضافه می‌کند. اظهارات بولسونارو در آستانه برگزاری یک مناقصه بزرگ برای حقوق نفتی در برزیل صورت گرفت که تولید نفت این کشور را به سرعت افزایش خواهد داد. عضویت برزیل در اوپک مستلزم این خواهد بود که این کشور تولید نفت خود را محدود کند و در نتیجه طرحهای توسعه آینده را مورد تردید قرار می‌دهد. عربستان سعودی که بزرگترین تولیدکننده اوپک است به همراه ۱۳ کشور دیگر از سال ۲۰۱۷ با همکاری چندین تولیدکننده خارج از این گروه تولیدشان را محدود کرده اند تا از قیمتهای نفت پشتیبانی کنند. بولسونارو در کنفرانس سرمایه گذاری ریاض گفت: من شخصا بسیار علاقمندم که برزیل عضو اوپک شود. اگر برزیل به اوپک ملحق شود، یکی از مهمترین تولیدکنندگانی خواهد بود که در چند سال اخیر وارد این گروه می‌شود. تولید فعلی برزیل که بسیار بالاتر از اعضای جدیدی مانند کنگو و گینه استوایی است، این کشور را سومین تولیدکننده بزرگ اوپک خواهد ساخت. رییس جمهور برزیل اعلام کرده که باید با وزیران اقتصاد و انرژی خود مشاوره کند تا مطمئن شود آنها نیز از چنین تصمیمی حمایت می‌کنند. وی گفت: برزیل ذخایر نفت بزرگتر از برخی از اعضای اوپک دارد و این کشور با تبدیل شدن به یکی از شش تولیدکننده بزرگ جهان، به تثبیت بازار جهانی کمک خواهد کرد. نمایندگان اوپک اظهار کردند مذاکرات عضویت با برزیل در جریان است اما این کشور هیچ درخواست رسمی برای پیوستن به اوپک نداشته است.

۱۳- دانمارک بالاخره به شرکت انرژی دولتی گازپروم روسیه اجازه داد خط لوله جنجالی صادرات گاز را از مسیر آبهای این کشور احداث کند. موافقت دانمارک آخرین مانع رگولاتوری بزرگ را برای گازپروم به منظور تکمیل خط لوله نورد استریم ۲ به طول ۱۲۳۰ کیلومتر از کف دریای بالتیک از روسیه تا آلمان رفع کرد. تصمیم دانمارک کنگره آمریکا را تحت فشار بیشتری قرا می‌دهد تا سریعاً

لایحه تحریمها را به منظور متوقف کردن این پروژه پیش از تکمیل شدن آن، تصویب کند. واشنگتن به دلیل نگرانی نسبت به افزایش وابستگی اروپا به انرژی روسیه، با این پروژه مخالفت کرده است و دونالد ترامپ، رییس جمهور آمریکا به آلمان توصیه کرده به جای گاز روسیه، واردات گاز طبیعی مایع آمریکا را افزایش دهد. اما آژانس انرژی دانمارک در بیانیه ای اعلام کرد با مسیر ۱۴۷ کیلومتری خط لوله نورد استریم ۲ که به گازپروم تعلق دارد، موافقت کرده است. این آژانس از آوریل سال ۲۰۱۷ پیشنهادهای متعددی از سوی گازپروم را بررسی کرده بود. نورد استریم ۲ می تواند سالانه ۵۵ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به آلمان برساند و واردات این کشور از روسیه را دو برابر کند. گازپروم انتظار دارد ساخت این پروژه که ۷۰ درصد آن تکمیل شده است تا چند ماه آینده به پایان برسد.

۱۴- دولت بریتانیا اعلام کرد که به دلیل نگرانی از وقوع زلزله، هرگونه تکنیک استخراج گاز به نام شکست هیدرولیکی را متوقف می کند. این تصمیم بعد از آن گرفته شد که اداره نفت و گاز بریتانیا در گزارشی اعلام کرد که میزان لرزش های ناشی از این روش حفاری، قابل پیش بینی نیست. شکست هیدرولیک یکی از روش های اصلی برای استخراج نفت و گاز شیل است. نفت و گاز شیل در اعماق زمین قرار دارند و از این روش برای عبور از سنگ هایی که این منابع انرژی را پوشانده استفاده می شود. در این روش تلاش می شود تا با فشار سنگین آب، سنگ شکافته شود و نفت یا گاز شیل استخراج شود. آندریا لیدسام، وزیر بازرگانی بریتانیا گفت که شاید این تصمیمی موقت باشد، اما بهر حال تا زمانی که روشن نشود این روش حفاری ایمن است، ممنوعیت پابرجا خواهد بود. احزاب کارگر، سبز و لیبرال دموکرات بریتانیا خواستار ممنوعیت دائمی این روش هستند. شکست هیدرولیکی موجب شد تا در ماه اوت منطقه لنکشایر یک زلزله دو و ۹ دهم ریشتری رخ بدهد. در همان زمان، ادامه حفاری به این روش، متوقف شد. خانم لیدسام روز شنبه به بی بی سی گفت که گاز شیل فرصتی بسیار بزرگ برای بریتانیاست. او افزود که دانش در این زمینه کاملا دقیق نیست و به همین دلیل، دولت به شکل دائمی این روش را ممنوع نکرده است. اما جرمی کوربین، رهبر حزب کارگر ممنوعیت قعلی اجرای این روش را یک ترفند انتخاباتی توصیف کرد و اعلام کرد اگر حزب کارگر به قدرت برسد، شکست هیدرولیکی برای حفر چاه گاز شیل، برای همیشه ممنوع خواهد شد. برخی ناظران معتقدند که در صورت ممنوعیت گسترده این روش در جهان، بازار انرژی تحت تاثیر قرار خواهد گرفت. پیش از این فعالان محیط زیست نیز در نقاط مختلف دنیا با این روش مخالفت کرده اند.